

[N. Chr. Christensen.]

lærlingelov. Dette standpunkt, som var urokkeligt, indebar i sig politiske konsekvenser. Det var en enig liberal opmarch i et vigtigt spørgsmål, og jeg kan i denne forbindelse ikke tilbageholde en tak til det radikale venstre, som her satte det liberale standpunkt over hensynet til regeringen. Da den første skanse var faldet og socialdemokratiet havde givet sig på kravet om afskaffelse af begrænsningen, søgte partiet under stærkt pres fra fagforeningerne i sommermånederne at opretholde den sidste skanse ved at søge begrænsningen opretholdt, til overenskomsterne udløber om 1½ år. De liberale partier fandt ingen anledning til at udsætte de store årganges muligheder, og så oplevede vi jo det glædelige, at socialdemokratiet bøjede sig for de saglige argumenter, som vi førte frem her. Det havde efter vor opfattelse været bedre, om denne udskydelsesmanøvre ikke var forsøgt; fagforeningernes ledere har ikke gjort det lettere for deres parti ved at prøve på at få det til at foretage den.

Til slut vil jeg gerne gøre en enkelt almen og måske lidt mere politisk bemærkning. Der er grund til at lykønske den højtærede økonomi- og arbejdsminister med, at han nu får sin lærlingelov i havn. Det er ganske vist ikke den lov, den højtærede minister fremsatte forslag om i januar. De mange ændringsforslag, der er til behandling i folketinget i dag, vidner om, at lovforslaget er blevet kulegravet i udvalget. Det bliver derfor ikke den lov, den højtærede minister fremsatte, der bliver gennemført, men også dette er der udfra vor opfattelse grund til at ønske til lykke med, for det lovforslag, den højtærede minister fremsatte, stillede så store krav til læremestrene, at det tilsigtede mål, det mål, som også var ministerens, at skaffe plads for de store årgange, ikke ville være blevet nået. Den er større, der overvinder sig selv, end den, der indtager en stad, siger et ord. Selvom det måske til tider har knebet igennem de forskellige faser, er det dog lykkedes igennem de 31 udvalgs møder, hvoraf flere har været holdt i sommer, at få denne overvindelse til at finde sted, således at vi kunne opnå noget, som alle partier kunne tilslutte sig. Når de søgne dage

ikke slog til, tog vi søndagen med, og jeg må derfor her ved lovforslagets anden behandling, ved den første lejlighed, jeg har til at gøre det her i denne sal, tilbagevise en beskyldning for lovjask, som er blevet fremført fra højeste sted imod det arbejde, der er foretaget i udvalget. Intet kan være mere urigtigt, og jeg tør roligt sige, at ikke mange udvalg har udført et så samvittighedsfuldt arbejde som lærlingelovsudvalget.

Ofte har vi været uenige, men der har været gensidig respekt for det arbejde, som er blevet udført. Ministeriet har da også været indforstået med, at der sagligt og reelt intet var til hinder for, at vi kunne have opdelt loven; man ønskede bare at undgå det. Reelt er der jo sket det, at loven er blevet opdelt indenfor den samme ramme. Derfor kan jeg ikke tilbageholde en bemærkning om, at de beskyldninger, der har været rettet imod udvalget, har efterladt et pinligt indtryk; en undskyldning ville måske være på sin plads. Jeg stiller tanken herom til nøje overvejelse på rette sted.

Diskussionen om, hvem der har æren for forbedringer, har navnlig optaget hovedstadspressen, efterhånden som resultaterne sivede ud fra udvalget. Venstre er jo ikke så heldigt stillet, at man har en presse her i hovedstaden, og det er måske grunden til, at der ikke er levnet os megen ære, hverken med hensyn til ændringerne vedrørende funktionærrepræsentationen, udformningen af dagskoleparagraffen, lærlingebegrænsningens bortfald, klargørelsen af den kvalificerede majoritet i de faglige udvalg, det særlige afsnit om handel, kontor og butik, forandringen af centralskolebestemmelsen eller andre vigtige ændringer; men lad nu det ligge. Jeg vil blot sige, at hvis man af pressemeddelelser skulle have fået det indtryk, at venstres udvalgsmedlemmer nærmest har siddet som lytteposter i udvalget, så beror det på en misforståelse.

Det helt afgørende og det, der er betydningsfuldt for os, er imidlertid, at man på dette område med sandhed har kunnet tale om, at der var en liberal front, oven i købet en ubrydelig liberal front. Stående overfor denne enighed har socialdemokratiet måttet bøje sig og lade sig overbevise om sagligheden og styrken ved den liberale indsats. Det anser jeg for betydningsfuldt, også fordi vi ved, at en del af den socialdemo-